

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо платіжних послуг)» (реєстр. № 4366 від 12.11.2020), внесений народним депутатом Василевською-Смаглюк О. М. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки прийняття законопроекту обумовлено необхідністю внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) у зв'язку з прийняттям Закону України «Про платіжні послуги» (законопроект, реєстр. № 4364 від 12.11.2020) (далі – законопроект № 4364), а також законодавчою вимогою про те, що зміни до Кодексу можуть вноситися виключно окремим законопроектом.

Законопроектом пропонується привести термінологію окремих статей Кодексу у відповідність до законопроекту № 4364 та уточнити деякі положення Кодексу з метою їх узгодження з положеннями Закону України «Про платіжні послуги», а саме:

віднести до поняття «дохід з джерелом їх походження з України» доходи надавачів платіжних послуг від здійснення діяльності на платіжному ринку і при цьому не вважати доходами кошти, що отримуються надавачами платіжних послуг від користувачів платіжних послуг при здійсненні платіжних операцій;

передбачити можливість сплати податків і зборів електронними грошима;

встановити вимоги щодо повідомлень контролюючих органів про відкриття та закриття рахунків у небанківських надавачів платіжних послуг;

поширити відповідальність за порушення строку та порядку подання інформації про відкриття або закриття рахунків на небанківських надавачів платіжних послуг.

віднести до операцій, що не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість, випуск та погашення електронних грошей, а також надання послуг, пов'язаних з виконанням платіжних операцій, що надаються надавачами платіжних послуг, операторами платіжних систем, розрахунково-касовим обслуговуванням.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту впливатиме на дохідну частину бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Розробником законопроекту зазначено, що його реалізація не потребує видатків державного і місцевого бюджетів. Однак запропоноване законопроектом внесення змін до Кодексу в частині того, щоб не вважати доходами з джерелом їх походження з України кошти, що отримуються при

здійсненні платіжних операцій, може призвести до безпідставного витоку за кордон капіталу без його належного оподаткування.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції щодо покриття можливих втрат бюджету відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Суб'єкт права законодавчої ініціативи відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України зобов'язаний подати до законопроекту фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Авторами законопроекту таких розрахунків не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

1. Зазначений законопроект системно пов'язаний з законопроектом № 4364, яким визначатимуться поняття та загальний порядок виконання платіжних операцій в Україні, перелік платіжних послуг та порядок їх надання, умови авторизації та перелік категорій надавачів платіжних послуг, загальні засади випуску і використання електронних та цифрових грошей тощо. Тому вважаємо, що запровадженню норм, передбачених цим законопроектом № 4366, повинно передувати прийняття законопроекту № 4364.

2. Поряд із цим слід зазначити, що аналізуючи положення законопроекту № 4364, не є зрозумілою необхідність прийняття законодавчих змін до Кодексу в частині того, щоб не вважати доходами з джерелом їх походження з України кошти, що отримуються при здійсненні платіжних операцій (зміни до підпункту 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 Кодексу), відповідно до яких поняття «дохід з джерелом їх походження з України» пропонується доповнити доходами надавачів платіжних послуг від здійснення діяльності на платіжному ринку та встановити, що для цілей положень Кодексу не вважаються доходами кошти, що отримуються надавачами платіжних послуг від користувачів платіжних послуг – платників для виконання платіжних операцій, у тому числі через комерційних агентів, та вважаються коштами користувачів платіжних послуг відповідно до вимог законодавства України.

Таким чином, запропоновані зміни не можуть бути підтримані як такі, що призведуть до безпідставного витоку за кордон капіталу без його належного оподаткування.

3. Також законопроектом вносяться зміни до пункту 69.1 статті 69 Кодексу, згідно з якими небанківські надавачі платіжних послуг відкривають відповідні рахунки платникам податків.

При цьому не вносяться зміни до пункту 69.2 статті 69 Кодексу, згідно з яким установи, які наділені правом відкриття рахунків, мають повідомляти контролюючі органи про їх відкриття.

Також не вносяться зміни до підпунктів 20.1.5 та 20.1.27 пункту 20.1 статті 20 та пункту 73.4 статті 73 Кодексу, згідно з якими контролюючі органи мають право отримувати від установ, які наділені правом відкриття рахунків, довідки та/або копії документів про наявність банківських рахунків, а на підставі рішення суду - інформацію про обсяг та обіг коштів на рахунках, про рахунки, а також застосовувати штрафні санкції у разі неподання повідомлень про відкриття/закриття рахунків або початку проведення видаткових операцій до отримання підтвердження контролюючого органу про взяття такого рахунку на облік.

4. Крім того, законопроектом пропонується внести зміни до підпунктів 196.1.1 та 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 розділу V Кодексу і, зокрема, віднести до операцій, що не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість, випуск та погашення електронних грошей, а також надання послуг, пов'язаних з виконанням платіжних операцій, що надаються надавачами платіжних послуг, операторами платіжних систем, розрахунково-касовим обслуговуванням.

Визначення терміну «платіжна операція», яке застосовуватиметься у разі прийняття законопроекту № 4366, передбачено у законопроекті № 4364 («платіжна операція» – будь-яке внесення, переказ або зняття коштів незалежно від будь-яких правовідносин між платником і отримувачем, що є підставою для цього).

Водночас слід зазначити, що операції з використанням електронних грошей, зокрема їх випуск та погашення, включено до Переліку операцій з розрахунково-касового обслуговування, які відповідно до підпункту 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 розділу V Податкового кодексу України не є об'єктом оподаткування (постанова Національного банку України від 01.08.2017 № 73).

Ураховуючи викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо платіжних послуг)» (реєстр. № 4366 від 12.11.2020) потребує доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ